

[P. Munch.]

at der er nogen Væsenforskel i den Henseende, og til Trods for at baade England, Tyskland og Sverige i de senere Aar har haft en meget betydelig Arbejdsløshed, til Trods for at, ikke mindst i England, dette Spørgsmaal Dag ud og Dag ind staar paa Dagsordenen som et fundamentalt, afgørende Spørgsmaal i al Englands Politik, ligger dog Arbejdsløshedstallene baade i England, Tyskland og Sverige betydelig lavere end i Danmark.

Jeg tror ikke, man er helt klar over, at vi i den Henseende staar betydelig daarligere end disse tre Lande; det eneste Land, der nogenlunde kan jvnstilles med Danmark i Øjeblikket, er Norge. Denne Tilstand bestaar her i dette Land, hvor vi ved Krigens Slutning økonomisk stod gunstigere end saa godt som alle andre Lande i Europa. Jeg tror derfor, vi maa erkende, at der i dette Forholds nuværende Bestaaen, er noget beskæmmende for dem, der har tilrettelagt alle disse Forhold herhjemme med disse Virkninger.

Nu har den ærede Ordfører vendt sit Angreb mod den højtærede Regering, og den højtærede Statsminister har valgt det forholdsvist lette at sige: Nej, I skal ikke vende Jer til Regeringen, vend Jer til Fagforeningerne og til Arbejdsgiverne. Jeg ved ikke, om den højtærede Statsminister mente, at det, vi egentlig burde gøre her i Dag, var at vedtage en Dagsorden, der rettede sig til de to Organisationer i Stedet for at beskæftige sig med ham; men i hvert Fald, han vendte Anklagen mod dem, og han rettede det Spørgsmaal direkte til den ærede Ordfører: Er det ikke saaledes, at der er et vist Forhold mellem Arbejdsløsheden, Fagforeningernes og Arbejdsgiverforeningens Politik, og den nuværende Arbejdsløshed i Danmark.

Den højtærede Statsminister havde lidt svært ved at faa et Svar, der rigtig tilfredsstillte ham. De to Talere var heroppe et Par Gange, uden at de rigtig syntes at have faaet sagt hinanden Besked. For min Del kan jeg svare dertil, at jeg nærer ikke nogen Tvivl om, at der bestaar et vist Forhold derimellem, jeg nærer ikke nogen Tvivl om, at en vis Smidighed, større eller mindre Smidighed i de store økonomiske Organisationers Politik, kunde øve nogen Indflydelse paa Arbejdsløshedens Omfang.

Jeg er ogsaa tilbøjelig til at tro, at i hvert Fald i nogle Fag er Forholdet dette, at en noget anden Lønpolitik i nogen Grad vilde have kunnet mildne Forholdene. Fra tidligere Diskussioner her i Tinget vil ærede Medlemmer være paa det rene med, at jeg

ikke tillægger dette Spørgsmaal om Arbejdsløsheden en meget stor Betydning for disse Forhold, og aldeles ikke den langt overvejende Betydning, som den højtærede Regering tillægger det. Og jeg indrømmer, at de Tal, der efterhaanden kommer frem, forekommer mig mere og mere overbevisende med Hensyn til Klarlæggelsen af, i hvilken Grad man har været tilbøjelig til at overdrive dette.

Naar vi tager Skotøjsarbejderne, gøres det op Gang efter Gang, og man ser, med hvor lille en Brøkdel dette kan spille en Rolle. Naar vi nu i denne Tid hører om Sukkerindustriens Vanskeligheder i Danmark, faar vi ogsaa at vide, at om man satte Sukkerroearbejdernes Løn noget ned, vilde det være uden nævneværdig Betydning for Rentabiliteten af den paagældende Bedrift. Og saadan vilde man kunne gaa gennem mangfoldige Fag, hvormed ikke skal være sagt, at der ikke kan være andre Fag, hvor det kunde spille nogen Rolle.

Jeg har derfor ogsaa ved tidligere Lejligheder udtalt et stærkt Ønske om, at Statsmyndighederne skulde gøre, hvad de kunde for at bringe de to Parter paa Talefod med hinanden. For omtrent 1½ Aar siden, da der var Røre i Sindene i Forbindelse med den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelses Bortfald, var der utvivlsomt en Situation, hvor en Regering, der med Smidighed og med Anseelse bag sig overfor begge de to Parter havde lagt en Forhandling til Rette, kunde have opnaaet et betydeligt Resultat. Under en Drøftelse her i Tinget erklærede den Gang Ordføreren for Fagforeningerne, som har Sæde her i Tinget, sig rede til under visse Forudsætninger, som jeg for min Del opstillede, at gaa ind i en imødekommende Forhandling.

Men hvad gjorde man fra Regeringens Side? Man stillede sig i Virkeligheden udenfor. Der afholdtes et enkelt Møde, og i dette Møde sprang det hele, uden at jeg havde noget Indtryk af, at Regeringen gjorde noget nævneværdigt for at faa det til at glide. Og siden genoptog man ikke paa noget som helst Tidspunkt, mig bekendt, de Bestræbelser, man her havde gjort et ganske svagt Tilløb til.

Jeg for mit Vedkommende føler mig overbevist om, at den, jeg maa have Lov til at sige, tilspidsede Agitation, som den højtærede Statsminister har ført overfor Fagforeningerne paa disse Omraader, har kaldt paa en tilsvarende ophidset Stemning fra den anden Side. Jeg tror, at mangfoldige Arbejdsforhandlinger var gaaet lettere i disse Aar, hvis ikke den højtærede Statsminister